

گزارش پروژه – مرحله اول

زهره گنجی 9531802

ساخت شاخص معکوس:

برای ساخت شاخص معکوس بخش های زیر باید پیاده سازی شود:

- واکنشی هر خبر از مجموعه داده ورودی و قرار دادن آن در str برای انجام پردازش های مربوطه

```
file_names = ["ir-news-0-2.csv", "ir-news-2-4.csv", "ir-news-4-6.csv", "ir-news-6-8.csv", "ir-news-8-10.csv", "ir-news-10-12.csv"]
for l in range(len(file_names)):
    df = pd.read_csv(r"./doc_collection/" + file_names[l])
    contents = pd.DataFrame(df, columns=['content'])
    for i in range(len(contents)):
        str = contents.loc[i, "content"]
        news.append(str)
```

- حالت اول:

- انجام پیش پردازش روی متن هر خبر

```
def pre_process_1(str,sw):
    str = remove_html_tags(str)
    str = remove_punct(str)
    token_list = tokenize(str)
    token_list = remove_sw(token_list, sw)
    return token_list
```

✓ حذف برچسب های HTML

```
def remove_html_tags(text):
    soup = BeautifulSoup(text, "html.parser")
    str = soup.get_text()
```

✓ حذف علائم نگارشی و اعداد

```
def remove_punct(text):
    punctuations = string.punctuation + " "
    def change(ch):
        if ch in punctuations or ch.isdigit():
            return " "
        else:
            return ch
    no_punct = "".join([change(ch) for ch in text])
    return no_punct
```

✓ استخراج توکن

```
def tokenize(text):
    tokens = re.split('\W+', text)
    return tokens
```

✓ حذف کلمات پرتکرار

```

def making_sw(sw_dir):
    sw = []
    with open(sw_dir, encoding="utf8") as f:
        lines = f.readlines()
        for w in lines:
            sw.append(re.findall('\S+', w)[0])
    # adding br and empty string to stop words
    sw.append('br')
    sw.append('')
    return sw

def remove_sw(tokens, sw):
    text = [w for w in tokens if w not in sw and len(w)>2]
    return text

```

- حالت دوم
  - انجام پیش پردازش روی متن هر خبر

```
def pre_process_2(str,sw):
    str = normalize(str)
    token_list = tokenize(str)
    token_list = stemming(token_list)
    token_list = remove_sw(token_list, sw)
    return token_list
```

- ✓ نرمال سازی متن
1. جایگزین کردن کاراکتر های عربی با کاراکتر های فارسی و حذف اعراب و حذف انواع نیم فاصله و جایگزینی آن ها با فاصله

[illegible]

- ## 2. حذف mention ها به اسامی و url ها و کاراکتر های خاص و اموجی ها

- ### 3. حذف تگ های html، علایم نگارشی و اعداد

✓ استخراج توکن:

در این قسمت باید موارد زیر رعایت شوند:

```
after_verbs = ['بودی', 'بودم', 'اند', 'اید', 'ایم', 'است', 'ای', 'ام', 'بود']
before_verbs = ['خواهند', 'می', 'خواهید', 'خواهیم', 'خواهد', 'خواهی', 'خواهم']
```

2. اگر کلمه ای با علامت جمع و پسوند دیگری به کار رفته بود، فاصله ی بین کلمه و پسوند را به نیم فاصله تبدیل می کنیم و کلمه با پسوند خود یک کلمه در نظر گرفته می شود. برای این منظور لیستی از پسوند های کلمه تهیه کردیم تا اگر کلمه ای قبل از این علایم واقع شده بود، با این علایم یک کلمه در نظر گرفته شود.

```
ends = ['ه', 'ی', 'ی', 'ش', 'ت', 'م', 'ر', 'ترین', 'ان', 'ات', 'ا', 'گیر', 'مند', 'بخش', 'بدر', 'ا']
```

3. عبارت های ترکیبی پرکاربرد که غالباً در کنار یک دیگر ظاهر می شوند، یک کلمه در نظر گرفته شوند و فاصله ی بین بخش های مختلف این عبارات به نیم فاصله تبدیل شوند. برای این منظور یک لیست از این عبارات تهیه می شود تا اگر در متن ظاهر شدند یک کلمه در نظر گرفته شوند.

```
common_cw = ['به', 'خاطر به', 'عنوان به', 'تفاوت بی', 'سپرده سر', 'قانونی غیر', 'رسمی غیر', 'به', 'پیش از بیش', 'چند هر', 'چه گر', 'ان دیده', 'منظیر بی', 'انگیز شگفت', 'مجموعه پس', 'دوره', 'فیما', 'چه چنان', 'این بر بنا', 'حال ای علی', 'ذکر مع', 'انجام سر', 'آچه هر', 'نهایت بی', 'گم در سر', 'راستی', 'بین']
```

✓ ریشه یابی کلمات:

برای ریشه یابی کلمات از کتاب خانه ی آماده ی parsivar استفاده شده است.

```
def stemming(tokens, stemming_list):
    my_stemmer = FindStems()
    new_tokens = []
    new = ""
    term = ""
    for w in tokens:
        term = w
        new = my_stemmer.convert_to_stem(w)
        # deal with
```

برای کلماتی که دو ریشه برای آن ها توسط این کتاب خانه تولید می شود، ریشه ای به عنوان خروجی در نظر گرفته شده است که حروف آن در خود کلمه دیده شود. برای مثال ریشه های کلمه ی "رفته است"، "رو" و "رفت" می شوند که چون حروف کلمه ی "رفت" در خود کلمه آمده است، رفت به عنوان ریشه ی نهایی در نظر گرفته شده است.

```
# dealing with 2 answers, and select better one
if "&" in new:
    index = new.find('&')
    if new[index+1:] in w:
        new = new[index+1:]
    else:
        new = new[:index]
```

این کتاب خانه مصدر فعل ها را به ریشه ی آن ها تبدیل نمی کرد که این مورد را نیز دستی هندل کرده ام.

```
if new == w:
    if w[-1] == ' ':
        w = w[:-1] + " " + w[-1]
        new = my_stemmer.convert_to_stem(w)
    if new[-1] == ' ' and new[-2] == ' ':
        new = new.replace(" ", "")
```

لیست کلماتی که به هر کدام از کلمات زیر نگاشت می شود: (به دلیل زیاد شدن زمان اجرای برنامه فقط برنامه را برای 200 خبر اول در هر کدام از فایل های csv ران کردم پس کلا 1200 خبر خوانده و پردازش کرده ام، پس این لیست ها مربوط به پیش پردازش این 1200 خبر هستند)

گفت: 'گفتند', 'گفته بود', 'گفت ان', 'می گفت', 'گفته است', 'گفته ام', 'گفتم', 'خواهد گفت', 'گفتن', 'گفتید', 'گفته اند', 'خواهند گفت', 'می گفتند', 'نگفته اند', 'می گفتم', 'گفتیم'
گو: 'می گوید', 'بگویم', 'گوید', 'بگوید', 'بگو', 'می گویم', 'میگوید', 'گوانگ', 'گوترش', 'گویم', 'گوهای', 'نگوید']

رود: 'رودی', 'رودها'

رو: 'برویم', 'بروند', 'می رود', 'برود', 'می روند', 'می روی', 'نرود', 'روین', 'بروید', 'میرود', 'فرارو', 'بروم', 'روتر']

خواه: 'می خواهد', 'نخواهد', 'بخواهند', 'بخواهد', 'بخواهیم', 'نخواهم', 'می خواهیم', 'خواهی ها', 'می خواهند', 'نخواهیم', 'می خواهید', 'می خواهم', 'نخواهند', 'نخواهی', 'نخواهید', 'بخواهید', 'خواهی های']
سپاس: []

هنر: 'هنرهای']

شریف: 'شریف ترین', 'شریفی']

دوست: 'دوستان', 'دوستش', 'دوستانش']

یاد: 'یاد ان']

توان: 'بتوانند', 'نتوانستیم', 'توانستیم', 'می تواند', 'می توانستیم', 'می توانند', 'می توانست', 'توانست', 'توانست', 'نتوانند', 'می توانید', 'توانند', 'نتوانستند', 'بتوانیم', 'می توانیم', 'نتوانست', 'توانشان', 'نتوانیم', 'بتوان', 'می توانم', 'می توانستند', 'توانستم', 'نتوانسته بود', 'نتوانسته اند', 'توانیم', 'توانستند', 'توانسته اند', 'توانسته ایم', 'میتوانید', 'توانید', 'توانستید', 'توانمان', 'نتوانسته است', 'نتوانسته ایم', 'توانسته بود', 'بتوانید', 'توانم', 'بازتوانی', 'نتوانستم']

شنو: 'بشنود', 'بشنویم', 'بشنوند', 'بشنوید', 'می شنوید']

کرد: 'کرده است', 'کردن', 'کردند', 'کردیم', 'خواهد کرد', 'خواهیم کرد', 'کرده اند', 'نکرد', 'کردها', 'کردید', 'کرده بود', 'کرده ام', 'نکرده ام', 'می کرد', 'نکرده اند', 'کرده ای', 'کردم', 'می کردند', 'نکردند', 'کرده ایم', 'می کردی', 'می کردم', 'خواهند کرد', 'خواهم کرد', 'نکرده است', 'کرد ها', 'نکردیم', 'کرده بودم', 'می کردید', 'کردهای', 'می کردیم', 'کرده اید', 'خواهدکرد', 'نکردم', 'نکرده ایم']
ساز: 'سازی', 'می سازد', 'سازد', 'سازان', 'بسازیم', 'بسازد', 'سازند', 'سازها', 'سازهای', 'بسازند', 'سازیم', 'می سازند']

دان: 'دانند', 'می داند', 'بدانند', 'دانستند', 'می دانند', 'بدانید', 'می دانم', 'بدانیم', 'دانیم', 'دانستم', 'می دانیم', 'می دانید', 'می دانی', 'دانستن', 'دانم', 'ندانست', 'می دانست', 'ندانسته اند', 'دانسته بود', 'دانان', 'می دانستم', 'می دانستیم', 'بدانم']

• ساخت شاخص معکوس

برای ساخت شاخص معکوس یک دیکشنری term_termid_match در نظر می گیریم که هر کلمه را به id متناظر به آن کلمه نگاشت می دهد تا در شاخص معکوس به جای خود کلمه از id آن استفاده کنیم. همچنین یک لیست از جفت های termed و docid کلمات ایجاد می کنیم. شمارنده های doc_id

و `term_id` را نیز بعد از خواندن هر خبر از مجموعه خبر ها و بعد از قرار دادن هر `token` از متن خبر در دیکشنری یکی اضافه می کنیم.
بعد از پیش پردازش و استخراج لیست `token` هر خبر، روی این لیست `for` می زنیم.
به ازای هر `token`:

- اگر در دیکشنری `term_termid_match` بود، یعنی قبلاً آن کلمه را در دیکشنری داشته ایم، پس دیگر آن را به `term_termid_match` اضافه نمی کنیم و فقط `termid` مرتبط با آن را از این دیکشنری می خوانیم و در لیست `termid_docid_pairs` نگاه می کنیم اگر جفت این `termid` و `docid` را داشتیم یعنی یک بار دیگر این کلمه در این سند(خبر) تکرار شده بوده است پس دیگر لازم نیست این جفت را به `termid_docid_pairs` اضافه کنیم چون در شاخص معکوس برخلاف شاخص `positional` تکرار های مختلف کلمه در یک سند را در نظر نمی گیریم. اگر این جفت `termid` و `docid` در لیست نبودند پس آن را به لیست اضافه می کنیم.
- اگر در دیکشنری `term_termid_match` نبود، به این دیکشنری آن را اضافه می کنیم و `term_id` را به عنوان `id` آن در نظر می گیریم. سپس `term_id` و `doc_id` را به لیست `term_termid_match` اضافه می کنیم.

```
for token in token_list:
    total_token_number = total_token_number + 1
    # if we had term in dictionary
    if token in term_termid_match.keys():
        pair = []
        pair.append(term_termid_match[token])
        pair.append(doc_id)
        term_frequency[token] = term_frequency[token] + 1
        # if we dont had this termid docid pair exactly in our list we dont append pair in list
        if pair not in termid_docid_pairs:
            termid_docid_pairs.append(pair)

    # if we didnt have that term in our dictionary
    else:
        pair = []
        term_termid_match[token] = term_id
        pair.append(term_id)
        pair.append(doc_id)
        termid_docid_pairs.append(pair)
        term_id = term_id + 1
        term_frequency[token] = 1

T_M_dict[total_token_number] = len(term_termid_match)
if i == 500:
    break
```

بعد از اضافه کردن تمام جفت `term_id,doc_id` ها به لیست، این لیست که براساس `docid` مرتب شده است را براساس `termid` مرتب می کنیم.

```
# sort by terms
termid_docid_pairs.sort(key=lambda x: x[0])
# print(termid_docid_pairs)
```

بعد از مرتب سازی جفت ها براساس `termid`، شاخص معکوس را می سازیم. به این صورت که شاخص معکوس را در یک دیکشنری با نام `inverted_index` تعریف می کنیم که `key` ها `term_id` های مجزا و مقدار هر `key`، لیست `docid` هایی می شود که کلمه در آن ها ظاهر شده است. در واقع کلید ها دیکشنری و مقادیر هر کلید `postings list` ها را تشکیل می دهند.

به ازای هر جفت `termid` و `docid` از لیست جفت ها، چک میکنیم اگر `termid` در از قبل در کلید های `inverted_index` وجود داشت یعنی از قبل در دیکشنری وارد شده است پس فقط `docid` را به لیست مقدار هایش اضافه می کنیم و اگر از قبل وجود نداشت، `termid` و `docid` را به دیکشنری اضافه می کنیم.

```
# inverted index construction
inverted_index = {}
for pair in termid_docid_pairs:
    if pair[0] in inverted_index.keys():
        inverted_index[pair[0]].append(pair[1])
    else:
        inverted_index[pair[0]] = [pair[1]]
if part == 1:
    return inverted_index, T_M_dict, news, term_frequency
else:
    return inverted_index, T_M_dict, news, term_frequency, stemming_list
```

• بررسی قانون heaps

در زمان پیش پردازش هر خبر، آن را به یک لیست به نام `news` اضافه کرده بودیم. اکنون از این لیست که شامل تمامی اسناد است، دو زیر مجموعه ی 5000 و 15000 تایی را به صورت تصادفی انتخاب می کنیم و بعد از انجام پیش پردازش های متناسب با شاخص معکوس مورد نظر روی خبر ها، تعداد کلمات مجزا (M) و تعداد کل کلمات (T) این دو مجموعه را حساب می کنیم و از آن ها $\log$ میگیریم تا با استفاده از 4 مقدار $\log M, \log M2, \log T, \log T2$ ثابت های $\log k$ و b (پارامتر های قانون heaps) را در خط $\log M = \log k + b \log T$ را بدست بیاوریم.

```
random_news = random.choices(news, k=5000)
T = 0
M = 0
distinct_tokens = []
for str in random_news:
    if part == 1:
        token_list = pre_process_1(str, sw)
    elif part == 2:
        token_list = pre_process_2(str, sw)
    # stopwords???
    for token in token_list:
        T = T + 1
        if token not in distinct_tokens:
            distinct_tokens.append(token)
        M = M + 1
```

```
random_news2 = random.choices(news, k=15000)
T2 = 0
M2 = 0
distinct_tokens2 = []
for str in random_news2:
    if part == 1:
        token_list = pre_process_1(str, sw)
    elif part == 2:
        token_list = pre_process_2(str, sw)
    # stopwords???
    for token in token_list:
        T2 = T2 + 1
        if token not in distinct_tokens2:
            distinct_tokens2.append(token)
        M2 = M2 + 1

log_T = math.log10(T)
log_T2 = math.log10(T2)

log_M = math.log10(M)
log_M2 = math.log10(M2)
b = 0
log_k = 4
```

```
b = (log_M - log_M2) / (log_T - log_T2)
log_k = log_M - (b * log_T)
k = 10 ** log_k
```

سپس از این خط برای پیش بینی اندازه ی دیکشنری (تعداد ترم های مجزا) به ازای تعداد ترم هایی که در collection داریم ، استفاده می کنیم و نتیجه ی این پیش بینی را به ازای اضافه کردن هر term و محاسبه ی تعداد کل ترم ها تا آن کلمه ، با یک منحنی در نمودار نشان می دهیم. پس این منحنی در نمودار اندازه ی دیکشنری را در حالت پیش بینی شده و با خطی که بدست آوردیم نشان می دهد.

و یک منحنی دیگر نیز در نمودار داریم که مقدار واقعی اندازه ی دیکشنری یا تعداد ترم های مجزا را با اضافه کردن ترم ها نشان می دهد.

پس می توانیم در این نمودار این دو منحنی مقادیر پیش بینی شده و واقعی را با یک دیگر مقایسه کنیم.

تابع `heaps_law` را برای هر دو شاخص معکوس با توجه به پیش پردازش های متفاوت آن ها، اجرا می کنیم و دو نمودار برای هر یک بدست می آوریم. برای شاخص معکوس اول `part = 1` در ورودی قرار می دهیم و برای شاخص معکوس دوم `part = 2` در ورودی قرار می دهیم.

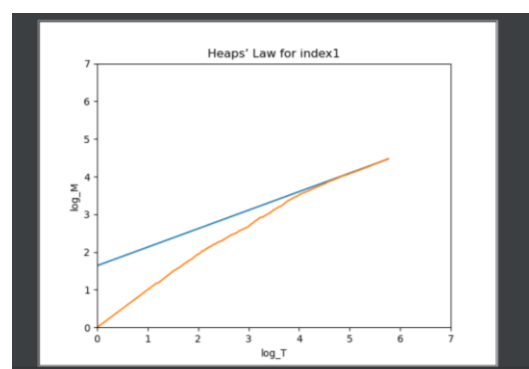
```
values_T = T_M_dict.keys()
values_T = list(values_T)
log_T = []
log_M = []
pred_log_M = []
for t in values_T:
    pred_log_M.append(log_k + (b * math.log10(t)))
    log_M.append(math.log10(T_M_dict[t]))
    log_T.append(math.log10(t))

plt.xlabel("log_T")
plt.ylabel("log_M")
plt.xlim([0, 7])
plt.ylim([0, 7])
plt.plot(log_T, pred_log_M)
plt.plot(log_T, log_M)

if part == 1:
    plt.title("Heaps' Law for index1")
    plt.savefig('Heaps_law1.png')
elif part == 2:
    plt.title("Heaps' Law for index2")
    plt.savefig('Heaps_law2.png')
plt.clf()
```

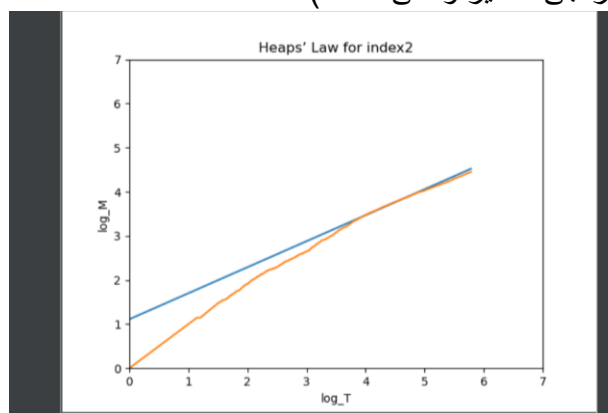
به دلیل زیاد شدن زمان اجرای برنامه فقط برنامه را برای 500 خبر اول در هر کدام از فایل های csv ران کردم و در نهایت به جای 50000 خبر کلا 3000 خبر را index کرده ام، پس این نمودار ها مربوط به این 3000 خبر هستند

➤ نمودار قانون heaps برای index در حالت اول: (منحنی آبی رنگ مقادیر پیش بینی شده و منحنی نارنجی مقادیر واقعی هستند)

➤ نمودار قانون heaps برای index در حالت دوم: (منحنی آبی رنگ مقادیر پیش بینی شده و منحنی نارنجی مقادیر واقعی هستند)

مقایسه ی نمودار های heaps در دو حالت ساخت شاخص:

خطی که برای پیش بینی تعداد کلمات مجزا در صورت داشتن تعداد کل کلمات مجموعه اسناد، بر روی داده ها fit می شود، در نمودار شاخص اول مقادیری که برای کلمات مجزا یعنی تعداد کلمات دیکشنری پیش بینی می کند بیش تر از نمودار شاخص دوم است. زیرا با داشتن تعداد کل یکسان کلمات در دو نمودار، تعداد کلمات متمایز در شاخص اول بیش تر از شاخص دوم است. این به دلیل این است که نرمال کردن اشکال مختلف کلمات و تبدیل آن ها به یک شکل و به یک کلمه و همچنین در ریشه یابی کلمات درپیش پردازش شاخص دوم، کلمات با اشکال مختلف به یک شکل که همان ریشه ی آن ها است تبدیل می شوند، پس تعداد کلمات مجزا کاهش می یابد زیرا کلمات مختلف به یک شکل تبدیل شده اند.

• بررسی قانون zipf

تعداد تکرار هر کلمه را در بررسی هر خبر در create_index شمرده ایم و در دیکشنری term_frequency ذخیره کرده ایم. کلمه ی با بیش ترین تکرار، در دیکشنری value ی بیشینه دارد. پس ماکزیمم value در دیکشنری که تعداد تکرار اولین کلمه ی پرتکرار دیکشنری است را مساوی k در نظر می گیریم. به همین ترتیب تعداد تکرار واقعی دومین کلمه ی پرتکرار را از دیکشنری بدست می آوریم و به همین ترتیب تا انتها و در هر مرحله log rank و log cf کلمه را در لیست های log_cf_real و log_rank اضافه می کنیم. و منحنی مقادیر واقعی تعداد تکرار را در نمودار به ازای هر کلمه نشان می دهیم.

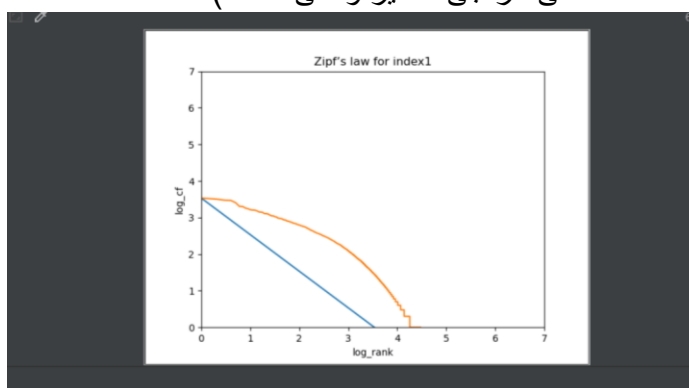
```
cf_real = []
log_cf_real = []
cf_real.append(max(values))
del values[values.index(max(values))]
while len(values) != 0:
    max_freq = max(values)
    cf_real.append(max_freq)
    del values[values.index(max_freq)]
for cf in cf_real:
    log_cf_real.append(math.log10(cf))
```

برای پیش بینی تعداد تکرار کلمات با قانون zipf هم، بعد از بدست آوردن k ، $\log_{cf}$ که مقدار پیش بینی شده ی تعداد تکرار کلمات است را با فرمول $\log k - \log \text{rank}$ بدست می آوریم. و در لیست $\log_{cf}$ قرار می دهیم. و و منحنی مقادیر پیش بینی شده ی تعداد تکرار را در نمودار به ازای هر کلمه نشان می دهیم.

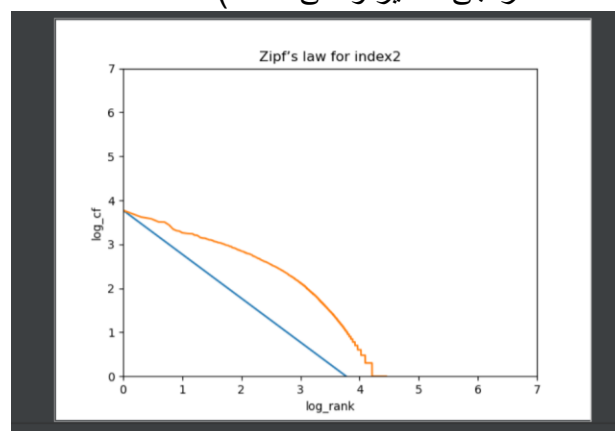
```
def zipf_law(term_frequency):
    values = term_frequency.values()
    values = list(values)
    log_cf = []
    k = max(values)
    log_cf.append(math.log10(k))
    log_k = math.log10(k)
    log_rank = [math.log10(i)]
    number_of_tokens = len(term_frequency)
    for rank in range(1, number_of_tokens):
        log_cf.append(log_k - math.log10(rank+1))
        log_rank.append(math.log10(rank+1))
```

به دلیل زیاد شدن زمان اجرای برنامه فقط برنامه را برای 500 خبر اول در هر کدام از فایل های csv ران کردم و در نهایت به جای 50000 خبر کلا 3000 خبر را index کرده ام، پس این نمودار ها مربوط به این 3000 خبر هستند

➤ نمودار قانون zipf برای index در حالت اول: (منحنی آبی رنگ مقادیر پیش بینی شده و منحنی نارنجی مقادیر واقعی هستند)

➤ نمودار قانون zipf برای index در حالت دوم: (منحنی آبی رنگ مقادیر پیش بینی شده و منحنی نارنجی مقادیر واقعی هستند)

مقایسه ی نمودار های zipf در دو حالت ساخت شاخص:

با مشاهده ی دو نمودار متوجه می شویم تعداد پر تکرار ترین کلمه ی دیکشنری در شاخص دوم بیش تر است. و در کل مشاهده می شود کلمات با رنک برابر، در شاخص دوم تعداد تکرار بیش تری از تعداد تکرارشان در شاخص اول دارند. این می تواند به دلیل پیش پردازش های متفاوت این دو شاخص باشد. در شاخص دوم، با نرمال کردن اشکال مختلف کلمات و تبدیل آن ها به یک شکل و به یک کلمه، تعداد تکرار کلمه بالا می رود. همچنین در ریشه یابی کلمات در ساخت شاخص دوم، کلمات با اشکال مختلف به یک شکل که همان ریشه ی آن ها است تبدیل می شوند، پس تعداد تکرار کلمه ی ریشه زیاد می شود.